

52 ZJAZD NAUKOWY
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO
PIOTRKÓW TRYBUNALSKI — BEŁCHATÓW

LII Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego odbył się w Piotrkowie Trybunalskim w dniach 12—14 września 1980 roku. Zjazd poświęcony był problemom geologii rejonu występowania złoża węgla brunatnego Bełchatów. Organizatorami Zjazdu byli: wrocławski i warszawski oddział PTG przy współudziale Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”, Centralnego Ośrodka Badawczo-Projektowego Górnictwa Odkrywkowego — Poltegor i Kombinatu Geologicznego „Zachód” z Wrocławia a pracami Komitetu Organizacyjnego kierował doc. dr Ludwik Kasza.

Siedzibą Zjazdu był Ośrodek Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim.

Otwarcie Zjazdu nastąpiło 12 września w ramach plenarnej sesji naukowej, na której ogłoszono 3 wprowadzające referaty generalne. W dwóch kolejnych dniach Zjazdu (13 i 14 września) odbyły się terenowe konferencje, na których uczestnicy zapoznali się z szeregiem problemów nowej, budującej się kopalni, jak i budową geologiczną regionu. Na zakończenie Zjazdu odbyła się sesja podsumowująca.

Otwarcia Zjazdu w dniu 12 września dokonał i przemówienie powitalne wygłosił prof. dr hab. Stefan Kozłowski, I zastępca Prezesa Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Ponadto w ramach przemówień powitalnych głos zabrali:

— Prezes Centralnego Urzędu Geologii — dr Zdzisław Dembowski, Wojewoda Piotrkowski — dr Leszek Wysłocki, oraz Dyrektor Kopalni Bełchatów — mgr inż. Stanisław Drozdowski.

Na zakończenie części oficjalnej odbyło się wręczenie nagród im. L. Zejsznera — doc. dr E. Turnau oraz im. H. Świdzińskiego — drowi W. Mizerskiemu. Władze wojewódzkie przyznały odznaki „Zasłużony dla Województwa Piotrkowskiego” zasłużonym dla regionu bełchatowskiego. Zostały również wręczone złote, srebrne i brązowe odznaki „Zasłużony dla Geologii Polski”, które przyznał na wniosek Zarządu Głównego PTG i wręczył Prezes Centralnego Urzędu Geologii — dr Z. Dembowski.

Po uroczystości otwarcia Zjazdu ogłoszono trzy referaty:

1. „Zagospodarowanie złoża węgla brunatnego Bełchatów” — mgr inż. Stanisław Drozdowski i doc. dr Zbigniew Kozłowski,
2. „Budowa geologiczna rejonu bełchatowskiego” — prof. dr Edward Rühle.
3. „Bieżące problemy geologii kopalnianej w odkrywkowej kopalni węgla brunatnego w Bełchatowie” — prof. dr hab. inż. Roman Krajewski.

Wymienione referaty generalne opublikowane zostały w „Przeglądzie Geologicznym” nr 7 z lipca 1980 roku, w którym ukazało się ponadto 7 artykułów związanych bezpośrednio z problematyką zjazdową.

W ramach materiałów zjazdowych wydany został nakładem Instytutu Geologicznego Przewodnik LII Zjazdu, na którego treść złożyło się 16 referatów oraz opisy tras konferencji terenowych z drugiego i trzeciego dnia Zjazdu.

W drugim dniu Zjazdu wszyscy uczestnicy wzięli udział w trasie I, ujmującej problemy geologii podstawowej i stosowanej kopalni „Bełchatów”. Objaśnień udzielił: Zb. Kozłowski, M. D. Baraniecka, Z. Janczyk-Kopikowa, A. Hałaszcak, R. Gotowała, A. Olszewska, L. Kossowski, L. Wysokiński, J. Głazek, T. Zapaśnik, A. Szykiewicz, L. Seweryn, L. Kasza, T. Lorenc, B. Olszewski.

W trzecim dniu Zjazdu uczestnicy wzięli udział w wycieczkach na trasach II—VII.

Trasa nr II — jura górna i kreda dolna we wschodnim obrzeżeniu niecki łódzkiej — objaśniali: W. Barczyk, W. Kubiawicz, J. Kutek, R. Marcinowski, S. Rudowski. Przedmiotem wycieczki były zagadnienia stratygraficzne i facjalno-sedymentologiczne osadów górnej jury i dolnej kredy w rejonie Piotrkowa Trybunalskiego, Tomaszowa Mazowieckiego, Białej Góry i Sulejowa.

Trasa nr III — górnourajskie wapienie i kras w rejonie Działoszyna — objaśniali: J. Głazek, A. Sulimski, A. Szynkiewicz, A. Wierzbowski. Na trasie wycieczkowej, która obejmowała kamieniołom Kombinatoru Cementowo-Wapienniczego „Warta”, Zalesiaki, Górę Zalas, Krzemienną, dyskutowano na temat stratygrafii, litologii i tektoniki górnej jury, oraz związanych z tymi, jak również i młodszymi osadami zjawisk krasowych.

Trasa nr IV i V — omawiała zagadnienia geologii czwartorzędu we wkopie udostępniającym złożu „Bełchatów” na tle geologii regionu. Objasniali: M. D. Baraniecka, K. Brodzikowski, A. Hałuszczak, R. Gotowała, J. Goździk, Z. Janczyk-Kopikowa, Jastrzębska, H. Klatkowa, Z. Sarnacka, S. Skompski. Trasa czwartorzędowej wycieczki prowadziła przez 5 kolejnych punktów, zlokalizowanych we wkopie i poruszała kolejno zagadnienia związane z osadami niecki wistulianu, interstadialu Pilicy, interglacjalu emskiego, stadiału Warty, osadami serii zastoi-skowej oraz problem granicy trzeciorzędu i czwartorzędu.

Trasa nr VI — hydrogeologia i odwadnianie kopalni „Bełchatów”. Objasniali: L. Seweryn. W trakcie wycieczki zapoznano uczestników z zagadnieniami projektowania wykonawstwa i eksploatacji systemu odwadniania odkrywki węgla brunatnego Bełchatów.

Trasa nr VII — problemy geologii inżynierskiej w rejonie kopalni „Bełchatów”. W kolejnych 5 punktach zlokalizowanych na trzech poziomach górniczych omówiono na tle wydzielonych czterech kompleksów litologiczno-stratygraficznych — procesy geologiczno-inżynierskie w zakresie występowania wód resztkowych i stateczności górotworu. Objasniali L. Kasza.

Problem stateczności skarp i zbocza zwałowiska, czyli procesy rozpełzania skarp i wyporu podłoża omówił na przykładzie zwałowiska zewnętrznego odkrywki „Bełchatów” — S. Rybicki.

Problemy geologii inżynierskiej związane z budownictwem, na przykładzie budowy elektrowni Bełchatów i obiektów aktualnie tam realizowanych przedstawił Z. Glazer.

Na zakończenie Zjazdu odbyła się sesja podsumowująca, na której przedyskutowano problemy dokumentowania nowych złóż, metodykę badań, potrzeby kopalni Bełchatów. Wszelkie problemy podnoszone w trakcie dyskusji, po ostatecznym opracowaniu redakcyjnym przez Zarząd Główny PTG, zostaną przedstawione odpowiednim instytucjom do wykorzystania.

W Zjeździe wzięło udział 240 uczestników, w tym jeden Węgier. W pierwszym dniu obrad oraz w sesji podsumowującej Zjazd wzięło udział około 30 zaproszonych gości — przedstawiciele przemysłu górnictwa odkrywkowego oraz władz lokalnych.

A. Olszewska